

Udskriftsdato: 19. december 2025

2023/1 BSF 161 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at sikre ordentlige forhold for mennesker i prostitution

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 1. marts 2024 af Brigitte Klinski (KF), Mette Abildgaard (KF), Mona Juul (KF),
Mai Mercado (KF) og Søren Pape Poulsen (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at sikre ordentlige forhold for mennesker i prostitution

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe med det formål at afklare de juridiske rammer for prostitution i Danmark. Arbejdsgruppens resultater skal indeholde anbefalinger til en forbedret indsats, der sikrer en vej ud af prostitutionen, herunder anbefalinger om forebyggelse af sociale problemer, rådgivning og tilbud om social støtte. Formålet med arbejdsgruppen er dermed også, at prostituerede i Danmark opnår bedre forhold – og dermed et mere sikkert miljø at sælge sex i. Arbejdsgruppens arbejde skal offentliggøres senest i andet kvartal af 2025.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en opdateret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 48, folketingsåret 2020-21. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2020-21, tillæg A, B 48 som fremsat.

Prostitution som juridisk gråzone

I Danmark er det for både køber og sælger tilladt at deltage i prostitution, ligesom indtægter fra prostitution er skattepligtige. Det betyder, at personer, der sælger sex, skal registrere sig som selvstændigt erhvervsdrivende ved Skattestyrelsen, og at vedkommendes indtægt er skattepligtig. Men da prostitution ikke er et anerkendt erhverv, er man ikke omfattet af de almindeligt kendte ordninger på arbejdsmarkedet som f.eks. arbejdsløshedsordninger eller andre rettigheder eller krav. Det betyder, at Danmarks prostituerede befinder sig i en juridisk gråzone, hvor kriminalitet, utryghed og stigmatisering er en del af hverdagen.

Usikre vilkår i den juridiske gråzone betyder bl.a., at mulighederne for at skabe et sikkert miljø at sælge sex i forringes betydeligt. Ifølge straffelovens rufferiparagraf må ingen tjene penge på andres prostitution, hvilket gør, at prostituerede ikke kan gå sammen med andre på en klinik og eksempelvis ansætte en person til at holde vagt. Det betyder i praksis, at prostituerede må arbejde alene eller bryde loven. Konsekvensen er samtidig, at myndighederne har svære vilkår i forhold til systematisk at følge op på sundhedstjek eller ønsker fra prostituerede om at forlade prostitution. Det er vanskelige forhold at navigere i – både for de prostituerede og for myndigheder, der ønsker at hjælpe socialt udsatte kvinder og mænd.

Ny viden om prostitution

Beslutningsforslaget er baseret på tal og opgørelser fra VIVE's kortlægning »Salg af sex i Danmark 2020«. Her anslås det, at ca. 4.500 borgere i Danmark solgte sex i år 2020.

Kortlægningen viser, at prostitution er blevet mere individualiseret. Gruppen af prostituerede har udviklet sig til en bredt sammensat gruppe, hvor kun en mindre del oplever alvorlige sociale problemer såsom psykisk sygdom eller hjemløshed.

Gruppen af mennesker i prostitution i Danmark er meget forskelligartet og består af kvinder og mænd, der sælger sex i en kortere eller længere periode af deres liv og med forskellige grunde hertil. Der er en gruppe af kvinder på gaden med store sociale og sundhedsmæssige problemer, herunder stofmisbrug, og en del af de udenlandske kvinder på gaden er ofre for menneskehandel til prostitution.

Nedlæggelse af tidligere arbejdsgruppe om bedre forhold for mennesker i prostitution

Den 10. januar 2019 offentliggjorde det daværende Børne- og Socialministerium under VLAK-regeringen et kommissorium for en tværministeriel arbejdsgruppe, der skulle undersøge, hvordan man kan forbedre vilkårene inden for prostitution (»Bilag 1: Kommissorium for arbejdsgruppe om prostitution«, Børne- og Socialministeriet, den 10. januar 2019). Arbejdsgruppen skulle ifølge kommissoriet afrapportere til børne- og socialministeren i tredje kvartal af 2019, og arbejdsgruppens arbejde forventedes ifølge kommissoriet ligeledes offentliggjort i tredje kvartal af 2019. Den 29. oktober 2019 fremgik det bl.a. af Politiken, at den daværende social- og indenrigsminister, Astrid Krag (S), havde nedlagt den tværministerielle arbejdsgruppe om prostitution med den begrundelse, at den tidligere VLAK-regerings opdrag om at forbedre arbejdsforholdene for landets mennesker i prostitution var grundlæggende forkert (»Regeringen skrotter arbejde for at sikre flere rettigheder til prostituerede«, politiken.dk, den 29. oktober 2019).

På den baggrund pålægger Folketinget regeringen at nedsætte arbejdsgruppen på ny i lyset af de nye tal fra VIVE's kortlægning.

Formålet med arbejdsgruppen

Formålet med nedsættelsen af arbejdsgruppen er ikke, at prostitution skal anerkendes som et almindeligt erhverv. Arbejdsgruppen skal kortlægge den aktuelle viden på området og pege på oversete videnshuller, afdække de juridiske rammer for prostitutionen i dag og fremlægge nye modeller for lovgivningen, der skal sikre en bedre balance mellem rettigheder og pligter på prostitutionsområdet, herunder:

- at skabe et samlet overblik over de juridiske rammer, som prostitutionsområdet er underlagt i dag, f.eks. i forhold til skat, arbejdsløshedslovgivning, pensionslovgivning, sociallovgivning, straffelovgivning m.v.,
- at afdække mulige ændringer af straffelovens rufferibestemmelse, herunder inddrage tidligere juridiske arbejder,
- at undersøge, hvordan arbejdsmiljøkrav og branchekrav, herunder krav om tilgængelig prævention, hygiejne og sundhedskontroller, kan inkorporeres og håndhæves,
- at fremlægge mulige modeller for, hvordan mennesker i prostitution i arbejdsfællesskaber kan drive klinikker og lign., uden at der kan blive tale om over-/underordningsforhold, hvor prostituerede er undergivet ledelsesbeføjelser fra andre og
- at komme med anbefalinger til, hvordan der stilles krav om en tilgængelig og synlig exitstrategi, så en borger i prostitution altid mindes om, at der er en vej ud af tilværelsen som sexarbejder.

Anbefalingerne skal ikke vise vej for en måde at industrialisere sexhandelen i Danmark. Formålet er, at personer, der sælger sex på legale vilkår og dermed betaler indkomstskat, opnår en vis grad af sikkerhed og rettigheder. Anbefalingerne skal understøtte og sikre en lettere og hurtigere vej ud af prostitution.

Organisering og proces

Arbejdsgruppens medlemmer skal bestå af repræsentanter fra Social-, Ældre- og Boligministeriet, Justitsministeriet, Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Skatteministeriet, Erhvervsministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet.

Underliggende myndigheder skal inddrages i arbejdet efter behov. Social-, Ældre- og Boligministeriet varetager formandskabet og sekretariatsfunktionen for arbejdsgruppen. For at arbejdsgruppens opgaver belyses bedst muligt, skal centrale aktører inden for prostitutionsfeltet, herunder KFUK's Sociale Arbejde (Rederne), Rådet for Socialt Udsatte, Gadejuristen, LivaRehab, Sex & Samfund og SIO (Sexarbejdernes Interesse Organisation), og forskere inddrages undervejs i arbejdsgruppens arbejde. Arbejdsgruppen skal afrapportere til social- og boligministeren og Socialudvalget. Anbefalingerne skal indeholde forslag til eventuelle lovgivningsmæssige tiltag, der kan iværksættes, så der sikres bedre balance mellem rettigheder og pligter på prostitutionsområdet.

Arbejdsgruppens formål er kun blevet mere relevant af, at der i en årrække ikke er sket noget på området.

Forslagsstillerne finder derfor, at det er på tide med en arbejdsgruppe på området, som rent faktisk får lov til at færdiggøre arbejdet med at sikre bedre forhold for sexarbejdere i Danmark.

Skriftlig fremsættelse

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at sikre ordentlige forhold for mennesker i prostitution.

(Beslutningsforslag nr. B 161)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.